

Miroslav Paleček

Čerstvý pětasedmdesátník, „to snad ani není pravda“. Je to tentýž stále usměvavý a příjemný parťák z folkových klubů a Port, dlouhá léta v populární dvojici s Michaelem Janíkem, písničkář, muzikant, textař a hudební skladatel.

Léta jsme se potkávali na Portách v Plzni, kde snad nechyběl na žádné „Dvoraně slávy“, několikrát i na Olomouckém tvarůžku, v osmdesátých letech populárním festivalu humoru. Rád pořád poslouchám jejich a jeho milé písničky. Měly vždy příjemnou melodiku, dobře se zpívaly i u táboráku. Měly také osobitý způsob humoru. Teď pravidelně vystupuje jak sám, tak i se svým nejen tenisovým parťákem Ivo Jahelkou ve společném písničkářském pořadu „Dvojkonzert“.

I v „době Covidové“ jsme poseděli v uzavřeném prostoru knihovny ARTESU, abychom si popovídali o životě a práci.

Kde ses vzal v hudbě a písničkách?

Přišlo to tak nějak samo, žádné plánování, cesta kapánek klikatá. Byl jsem vyjukaný kluk z Motyčína u Kladna, který se s rodiči ve 5 letech přestěhoval na Žižkov. Když se rozhodovalo po absolvování ZŠ kudy dál, tak maminka rozhodla za mě a řekla: „stavět se bude pořád, půjdeš na stavební průmyslovku“. Kupodivu jsem přijímačky zvládnul a po 4 - letém studiu i maturitu.

SPŠS - obor pozemní stavby - Zborovská 45, Praha 5...ještě si to dobře pamatuji.

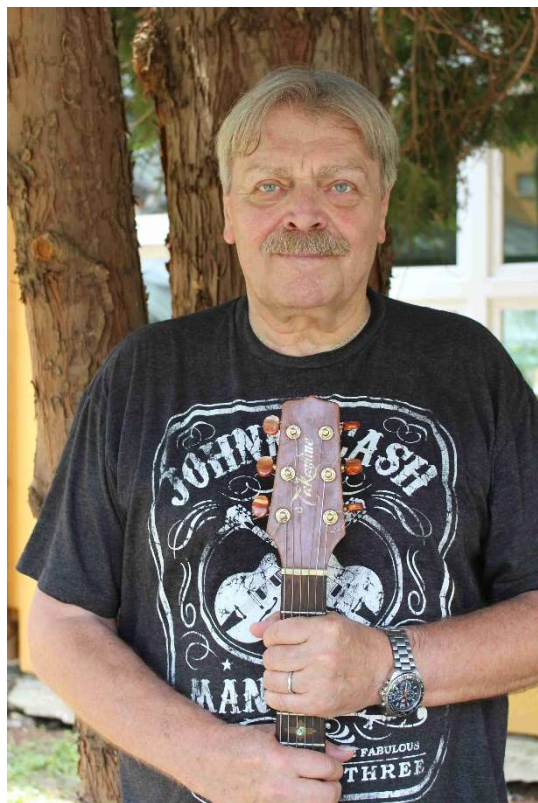
Rok před vojnou jsem působil jako asistent stavbyvedoucího (něco jako polír) u firmy BYTOSTAV na vznikajícím žižkovském sídlišti na Jarově, kde pracovali i „muklové“. Já měl na starosti tzv. „volné komando“, kde byli odsouzení, kteří to měli už „za pár“ a tudíž měli i důvěru pracovat mimo oplocené a hlídané staveniště. Pár měsíců jsem pak byl i u zrodu Spořilovského sídliště, ale to už se blížila vojenská služba.

Následovalo 26 měsíců u PS ve Volarech, ale na čáře jsem nebyl ani vteřinu. Narukoval jsem do poddůstojnické školy, kde si mě naštěstí vybral můj mazák kapelník Honza Rulík do vojenské kapely coby kytaristu a zpěváka, a ve druhém roce vojny jsem byl lídrem bigbeatové skupiny CRYSTAL. Dodnes si pamatuji tehdejší naše „hity“ „Schody do nebe“, „Dej mi víc své lásky“, „Na Šumavě je dolina“ atp.



A kdy jsi vůbec přičichnul k muzice?

Daleko dříve tomu bylo již na letních pionýrských táborech a při prohlížení zpěvníčku mého staršího bratra Venouška, kde mě tenkrát na celý život oslovily „Ježkárný“ a tajemná atmosféra písní jako jsou „Klobouk ve křoví“, „Tmavomodrý svět“, „Svítá“ atp. Když mi bylo asi deset, tak mi bratr koupil k narozeninám kytaru, a já pak podlehl o prázdninách jejímu kouzlu u táboráků a následnému oblužování dívek. Tam mě to asi ovlivnilo nejvíc. Vždycky jsem záviděl těm, kteří uměli zahrát nějakou hezkou písničku a zaujmout. Už tenkrát jsem si říkal, že bych chtěl být jako oni.



Dobře, vraťme se k běhu života.

Po vojně jsem se vrátil ke své vystudované profesi a začal pracovat ve Státním ústavu pro rekonstrukce památkových měst a objektů. Byla to velice zajímavá práce, zaměřovali jsme kupříkladu historické jádro Českého Krumlova, prošel jsem i celý Strakonický hrad. Tenkrát to byla práce „na koleně“, prochodili jsme objekty od sklepa až po střechu, na kus papíru zakreslili půdorys a řez, vzali metr, pásmo a měřili, měřili, zapisovali a zapisovali. Od kolegů zeměměřičů jsme pak dostali výškové kóty a u rýsovacího prkna zdokumentovali v měřítku 1:200 stávající stav. Teď už to funguje tak, že přijde borec do místnosti, vezme přístroj velikosti mobilu, něco zmáčkne a ono se to tam všechno změří a hned se to v počítači všechno samo narýsuje.

V roce 1967 jsem se seznámil s Michaelem Janíkem na soutěži Talent 67 v Parku kultury a oddechu Julia Fučíka v Praze. Sice ještě dodnes nevíme jak jsme dopadli, ale výhrou pro nás bylo už samotné seznámení. Po krátkém čase jsme se potkali náhodně na Václaváku (*tenkrát to bylo obvyklé „korzo“, už jsem holt pamětníkem*), zašli do hospůdky U Pinkasů a tam nás u piva napadlo zkusit spolu nějaké společné písničky napsat a třeba i zazpívat... takhle nějak to bylo.

A aniž bychom o tom přemýšleli tak hned nám bylo jasné, že o texty se postará Michael a já o muziku. Ze začátku jsme se spíše prolínali, já nabídnul nějaký hudební motiv, on kus textu, pak zase já, pak on, až do konečné podoby za souhlasu obou. Když jsme tak udělali prvních 6 písniček, tak jsme si je nahráli na magnetofon B4, který jsme si oba hrdě koupili na splátky. Šli jsme pak do pasáže Lucerna, kde v pátém patře byla firma, která vyráběla desky na požádání, např. dítě nahrálo blahopřání mamince atp. A tam jsme si nechali vylisovat 4 ks LP desky s našimi prvními skladbami.

Oba jsme byli stále v zaměstnání, já v SÚRPMO, Michael pracoval v Železničním stavitelství jako správce pohonných hmot. Tenkrát, když se chtěl někdo třeba v kumštu realizovat, tak musel být především řádně zaměstnán, a mít zapsáno v OP „svobodné povolání“ byla obrovská výhra, něco jako získat modrou knížku.

A začali jste spolu vystupovat.

Zdaleka ještě ne. Brnkali jsme si zprvu sami, složili nějaké písničky a zpívali je ve firemní klubovně v Opletalově ulici našim známým, děvčatům atp. Dřív jsme se scházeli na ulici a třískali do kytar a tohle byla zásadní změna, bylo to skoro jako na pódiu, ale pořad spíš jen pro známé a známé našich známých.

Počátkem roku 68 jsme se rozhodli, že bychom měli zkusit nabídnout naše písničky ze soukromé LP desky pár veřejně známým lidem z hudební branže, kteří by nám mohli říci, zda to vůbec za něco stojí. Zašli jsme do Mikrofóra, za Darkem Vostřelem do divadla Rokoko a samozřejmě i za pány Suchým a Šlitrem do Semaforu.

V Mikrofóru nám řekli, že nahrávka je nic moc (to jsme pochopitelně věděli) a už nic dalšího, Darka Vostřela jsme nezastihli, ten tenkrát pendloval mezi Prahou a Paříží, kde domlouval pro zpěváky z Rokoka vystoupení v pařížské Olympii, ale nakonec jsme se dostali do Semaforu k Suchému a Šlitrovi. Přijali nás ve své šatničce o přestávce představení Poslední štace a vypočetli pozorně naše pokusy. Jiřímu Šlitrovi se líbila písnička „Hruška“, Jiří Suchý se přidal a pozvali nás do svého programu, ve kterém chtěli dát prostor novým tvářím a který chystali uvést po prázdninách.

Přišel ale srpen 1968, divadelní sezóna nezačala a nás napadlo zazpívat něco písni kolemjdoucím na Karlově mostě. To už jsme měli repertoár poněkud širší, něco i aktuálního ke vstupu vojsk atp. Poprvé jsme hráli na podestě schodů na Kampu, kousek pod sochou sv. Kajetána, kde vystavovala své obrazy skupina mladých výtvarníků PONT. Když nás uslyšeli zpívat tak za námi přišli, a „pojdte, dáme to dohromady“. Tak jsme šli nahoru...to už jsme postoupili výš a zakotvili pod sochou. Holky vybíraly do klobouku, chodily do okolních restaurací pro grog na občerstvení a hráli jsme tam pak každou sobotu a neděli až do hluboké zimy.



Přes Karlův most jsme se dostali i k Jiřímu Černému, který tenkrát uváděl populární rozhlasový pořad „Dvanáct na houpačce“. Přinesli jsme mu písničky a on svojí šťastnou rukou sáhnul po písničce „Hele lidi“ a to byl náš vstup do „velkého světa pop music“.

„Hele lidi, nechte chvilku zmatků, na oplátku, já vám zapívám...“

Jednoduchá a melodická písnička se srozumitelným sdělením se zalíbila, několikrát se umístila na druhém místě hned za „Bratříčku zavírej vrátka“. Co víc si přát?

Po vystoupení koncem r. 1968 pro Klub spřízněných duší divadla Semafor v Obecním domě za námi přišel Miloslav Šimek a Jiří Grossmann s nabídkou na občasné vystupování v jejich Návštěvních dnech, a tak to začalo.

Takže, vaše stáj – divadlo Semafor.

Stali jsme se k naší velké radosti součástí širší sestavy kolem semaforové party skupiny Š+G, jezdili i na zájezdová představení spolu se Slávkem Šimkem a Jiřím Grossmannem a opravdu moc jsme si to užívali. Radost pokračovala pochopitelně i později po příchodu Luďka Soboty, Petra Nárožného, Jiřího Krampola a j.

Měli jsme velké štěstí, že nad námi Semafor držel svoji ochrannou ruku a navíc, televizní Návštěvní den po odvysílání tenkrát otevíral všude všechny dveře těm, kteří se v pořadu objevili a dostali se tak do povědomí nejen posluchačů, ale i pořadatelů. A ke všemu ještě fantastický člověk a režisér Ján Roháč, to bylo vskutku něco nového a dodnes se na jeho pořady lidé rádi podívají. Cením si i zážitků a možnosti vystupovat v recitálu „Dva muži někde“ spolu se Zuzanou Burianovou, Pavlem Bobkem a Miroslavem Horníčkem.



Přeskočme na Porty.

70. a 80. léta, to jsme hrávali po celé naší vlasti nejen ve studentských klubech, kterých bylo tenkrát jak nastláno (studenti byli vždycky vynikající a chápavé publikum), ale také pravidelně v klubu Na Petynce v Praze 6, a na základě toho nás „otec plzeňské Porty“ Jupp Konečný na Portu pozval. Sice jsme tam nikdy nesoutěžili, ale zpívání na Dvoraně v Lochotíně, to bylo něco, víc jak 25.000 diváků co reagují potleskem a halasným „umí!!!“. To se musí zažít!

Ted' děláš ve „dvojce“ s Ivo Jahelkou“.

Nefungujeme sice spolu jako tomu bylo s Michaelem Janíkem, ale funguje to náramně, jak na dvorci, tak i na jevišti. Máme pár společných písní, ale raději se držíme každý toho svého. Na úvod společná píseň a vřelé slovo posluchačům co je čeká a nemine, pak já sám, pak Ivo a na závěr opět pospolu.

Ale ty jsi nazpíval i písničky Osvobozeného divadla klasiků V+W+J.

Písničky V+W+J mě uhranuly už dávno, nazíráním do zpěvníčku mého bratra to začalo a posloucháním Ježkáren u táboráků, byť jen na 3-4 akordy to pokračovalo. Zpočátku mi to vadilo, ale až později jsem pochopil, že není důležité na každém kytaristovi chtít, aby zahrál vše, co Ježek do harmonií vložil, ale důležitější fakt je ten, že se ty písničky zpívají a zpívat budou do konce světa a času. Přesto všechno jsem měl od počátku sen nahrát a nazpívat Ježkáreny v současnější, folkovější podobě a mé představě. Trvalo mi to setsakramentsky dlouho, ale sen jsem si i díky podpoře vydavatelství SUPRAPHON splnil v r. 2015.

Ale pozor, už koncem r. 2020 jsem si splnil další životní sen, zhudebnil jsem sedmnáct básní



**Silné sdělení + návrat
k jednoduchosti = V + W + J
v písničkářské podobě!**

formu písničky chybělo něco jako refrén, ale já ho tam přesto našel, stejně jako melodii, alespoň si to myslím. Někde jsem jednu z jeho mnoha slok zhudebnil jako refrén, jindy jsem si vypomohl jinak. Vydavatelství Supraphon mě naštěstí opět podpořilo a CD „Písně domova“ – Pocta Jaroslavu Seifertovi“ je na světě.

Jaroslava Seiferta. Byl to ode mě nejspíš odvážný nápad sáhnout do zlatého fondu české literatury, ale nevzdal jsem to. Začalo to nenápadně surfováním po internetu, kde jsem narazil na báseň „Hora Říp“ a najednou jako bych se přesunem času ocitnul znovu před tabulí a pí učitelka povídá „přednes básničku“...a při čtení veršů jsem náhle uslyšel motiveček melodie, který jsem si naštěstí poznamenal.

„Viděl jsem hory plné ledu, však zpívat o nich nedovedu,

jískřily dálky nad hlavami, jak bleděmodré drahokamy,

jímala závrat' při pohledu, však zpívat o nich nedovedu.“

A to mě čaplo. Zakoupil jsem v antikvariátu sbírky „Maminka“, „Jaro sbohem“ a další, a začaly pršet nápady. Pročítal jsem, vybíral a hledal skryté melodie. Pan Seifert určitě nepočítal s tím, že by se někdo někdy pokusil o zhudebnění jeho básní, takže mi tam pro

Vždycky chci vytáhnout ze zpovídaných nějaké „závěrečné moudro“.

Tak to máš marný, to ze mě nevytáhneš. Nejlepší jeviště mého muzicírování na tomto světě bylo, je a navždy bude Karlův most a divadlo Semafor. Jeden životní sen CD „Ježkárny“ se mi už splnil, druhý sen CD „Písně domova“ též, co víc si přát? Teď se nacházím ve stádiu odpočívání a čekání na další nápad, ale nepodlehnu prokrastinaci a půjdu mu vstříc. Říká se, že i cesta je cíl, a tak věřím, že tam někde v dálce na mě nějaký cíl ještě čeká a mohl by se z toho do třetice vyklubat třeba i další životní sen.

Moc Ti děkuji za krásné vzpomínání! Ať Ti to hraje a zpívá!

MIROSLAV
PALEČEK PÍSNĚ
DOMOVA



POCTA JAROSLAVU SEIFERTOVI